SZACHISTA

PISMO POŚWIĘCONE GRZE i STUDIOM SZACHOWYM

ZESZYT

2

CENA

60 GR.

Hołd Zmarłemu Koledze!

W najpiękniejszym wieku, w okresie najpiękniejszego rozwoju Swego talentu, opuścił nas szachistów polskich, Kolega i Towarzysz, olimpijczyk ś.p. Antoni Wojciechowski. Odszedł od nas na zawsze. Lecz w sercach i pamięci naszej żyć będzie wiecznie. Z serdecznym żalem wspominać będziemy niejednokrotnie nieocenionego Kolegę, zgodliwego i dobrego Antoniego. My, mistrzowi szachowi Polski, bez względu na nastawienie nasze, amatorskie czy zawodowe, tracimy w Zmarłym najlepszego Przyjaciela i Towarzysza, który stał z nami zawsze w jednym szeregu. Sądzimy, że najlepiej uczcimy pamięć Zmarłego, zbierając i ogłaszając drukiem wybór najcelniejszych Jego partyj. Wskazane jest również, by organizacje szachowe do których Zmarły należał w Poznaniu i Warszawie, uczciły godnie pamięć zasłużonego ś. p. Mistrza Antoniego Wojciechowskiego, najlepiej, urządzeniem dorocznej imprezy szachowej poświęconej Jego pamięci.

Cześć Ci, Kolego!

Prasa o ś. p. Antonim Wojciechowskim.

„Kurjer Poranny Warszawski"

„W tych dniach zmarł w stolicy po krótkich lecz ciężkich cierpieniach wybitny mistrz młodego pokolenia polskiego ś.p. Antoni Wojciechowski. Zmarły liczył lat 32, lecz był znacznie młodszy jako szachista, gdyż wiele lat zmarnował z konieczności życiowej, zdala od centrów szachowych. Życie Jego było wypełnione walką o byt. Zmarły był urzędnikiem skarbowym i niewiele czasu mógł poświęcić szachom. Mimo trudne swe warunki materialne, płonął do szachów jasnym i sportowym entuzjazmem. Jest to pierwsza, ale niepowetowana dla szachów polskich strata w szeregu powojennego pokolenia. Odszedł wielki talent szachowy, zgasł człowiek powszechnie ceniony, który pozostawił samych przyjaciół. Pogrzeb ś.p. mistrza Antoniego Wojciechowskiego odbył się na Bródnie. Wśród licznych rzesz szachistów zauważyliśmy reprezentantów Polskiego Związku Szachowego, kolegów szachowych i z warsztatu pracy; tłumy przyjaciół w skupieniu oddały ostatni hołd Zmarłemu. Cześć Jego pamięci!"

„Gazeta Polska"

„W Warszawie zgasł w tych dniach po krótkiej a niespodziewanej chorobie, ś. p. Antoni Wojciechowski, mistrz o dużej przyszłości, reprezentant Polski na olimpiadzie. Ś. p. Antoni Wojciechowski pochodził z Wielkopolski. Po raz pierwszy wziął udział w większym turnieju w Warszawie w r. 1924. Wówczas już, mając zaledwie lat 19, wygrał świetną partię ze znanym mistrzem L. Szwarcmanem. W rodzimym Poznaniu nie miał żadnej konkurencji. Jako urzędnik skarbowy przed kilku laty ś. p. Wojciechowski przeniesiony został do Warszawy i tu wykazał wspaniały rozwój swego talentu, gdyż mimo przeciążenia pracą zawodową zawsze pogłębiał swoją wiedzę. Był to gracz ceniony przez wszystkich i jako człowiek zyskał sobie powszechną szczerą sympatię. Nie miał ani wrogów, ani nawet niechętnych. Toteż za jego trumną znalazła się niemal cała Warszawa szachowa. Ostre zapalenie płuc w kwiecie wieku, — zmarły miał zaledwie lat 32 — zabrało nam dosłownie w ciągu kilku godzin zasłużonego dla szachów mistrza, wartościowego i prawego człowieka. Cześć Jego pamięci!"

„SZACHISTA"

CZASOPISMO POŚWIĘCONE GRZE NAUCE I STUDIOM SZACHOWYM

Redaktor: Henryk Friedman

Rok V. /25. Luty 1938./ Zeszyt 2.

Prenumerata mies. 60 gr. ◆ kwart. 1.75 zł. ◆ półrocz. 3.50 zł. ◆ roczna 7 zł

Redakcja i Administracja: Lwów, Słoneczna 36/m. 9. Konto P.K.O. Nr. 501363.

ś. p. Mistrz Antoni Wojciechowski

Szachy polskie poniosły ostatnio bolesną stratę. W dniu 19 ub. m. zmarł po kilkudniowej, ciężkiej chorobie na zapalenie płuc, młody bo dopiero 32 lata liczący, mistrz ś. p. Antoni Wojciechowski. Był to gracz wielkiego talentu i dużej wiedzy teoretycznej. Pomimo nader trudnych warunków materialnych i uporczywej walki o byt zawsze traktował grę w szachy pod amatorskim kątem widzenia, poświęcając im z zapałem czas, siły i zdolności. Styl jego gry nosił charakter bojowy i agresywny. Przeprowadzane kombinacje pełne były oryginalności i fantazji. Większa lub mniejsza precyzja w technicznym przeprowadzeniu akcji stanowiła o jego formie w danym okresie czasu, która też wahała się od klasy mistrza międzynarodowego do klasy mistrza krajowego. Pochodził z Poznania, gdzie przez szereg lat piastował tytuł mistrza dzielnicowego. Przed kilku laty przeniósł się do Warszawy głównie dla idei szachowej, aby mając tu poważnych przeciwników dojść do poziomu naszej ekstraklasy. Jego rezultaty z olimpiady w Monachium, turnieju międzynarodowego w Juracie, w którym z zagranicznymi mistrzami uzyskał najlepszy rezultat oraz wyniki kilku mniejszych turniejów z udziałem znanych mistrzów obcych potwierdziły jego klasę i nadzwyczajne możliwości dalszego rozwoju w odpowiednich warunkach. Niestety, nieubłagana śmierć wyrwała nam tego pełnego skromności i taktu mistrza, niezwykle zacnego i szlachetnego człowieka, po którym pamięć drogą będzie wszystkim szachistom Polski. Jako spuściznę pozostawił szereg przepięknych partyj, w których, choć umarły, żyć będzie wiecznie i choć niemy — zawsze z nich przemawiać. Czoło naszej reprezentacji przez ubytek ś. p. Wojciechowskiego zostało mocno przerzedzone. Oby w utworzony wyłom wkroczyły jak najrychlej młode, żywotne talenty! Niech spełnią się słowa dewizy w dawnym gmachu Szkoły Podchorążych w Warszawie:

„Umierać musi, co ma żyć! Zmartwychwstaniecie młodzi!"

Przepiękny ten artykuł pośmiertny, poświęcony ś.p. Mistrzowi Antoniemu Wojciechowskiemu, jest pióra kapitana związkowego Polskiego Związku Szachowego, pułk. dypl. M. Steifera i przedrukiem z „Polskiej Zbrojnej" z dn. 22. I. 1938 r.

Z działalności Polskiego Związku Szachowego

(Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia z dnia 19. XII. 1937.)

Okres sprawozdawczy obejmuje czas od 7 lutego do 31 października br. t.j. do czasu, kiedy w myśl Statutu kończy się rok budżetowy Polskiego Związku Szachowego.

Okres sprawozdawczy upłynął pod znakiem imprez szachowych, o których będzie mowa niżej, oraz prac przygotowawczych, zmierzających do sprężystszego zorganizowania nowych okręgów względnie klubów, które mogłyby stać się członkami Polskiego Związku Szachowego. Zarząd odbył w okresie sprawozdawczym 8 posiedzeń, których przebieg zanotowano w protokółach.

Gospodarka P. Zw. Szach. za okres sprawozdawczy ujęta jest w zestawieniach: wykonanie budżetu, bilans na dzień 31. X., salda rachunków dłużników i wierzycieli oraz imprez szachowych. Podkreślić należy, że niestety niektóre stowarzyszenia zalegają z opłatami członkowskimi jeszcze za rok 1936, oraz, że tylko nieliczne stowarzyszenia opłaciły składki członkowskie w ciągu okresu sprawozdawczego. Reszta natomiast wpłaciła przed rozpoczęciem się dzisiejszego zebrania, tak, że ilość członków w znaczeniu osób fizycznych zrzeszonych w P. Z. Szach. przez okręgi i kluby mogła być dopiero stwierdzona przez Prezydium dzisiejszego zebrania przy weryfikacji uprawnień pełnomocników. Dlatego też imiennego wykazu członków (osób) Zarząd na dzisiejszym Zgromadzeniu przedstawić nie może.

Komisja techniczna Polskiego Związku Szachowego w składzie: Przepiórka, Płk. dypl. Dr. M. Steifer, H. Salzman, J. Jagielski, por. J. Sternak, Paulin Frydman, J. Danneman, odbyła w okresie sprawozdawczym 4 zebrania w pełnym komplecie oraz 21 zebrań w składzie: Przepiórka, Płk. Steifer i Inż. H. Salzman.

Komisja Techn. rozdzieliła między sobą referaty w sposób następujący:

1. Przepiórka Dawid — Prezes
2. Płk. Dr. Steifer Marian — V-Prezes
3. Inż. Salzman Henryk — Sekretarz
4. Frydman Paulin — Klasyfikacja graczy
5. Jagielski Jerzy — Prasa-propaganda
6. Por. Sternak Julian — Sprawy regulaminowe
7. Danneman Józef — Sprzęt i sprawy gospodarcze.

Z prac wypełnionych przez Kom. Techniczną P.Z.Szach. wysuwa się na pierwszy plan IV. Turniej o Mistrzostwo Polski w Juracie, w którym po raz pierwszy w życiu szachowym Polski wzięło udział cały szereg graczy z zagranicy. Turniej odbył się w czasie od 23/V do 10/VI i zakończył zwycięstwem dotychczasowego Mistrza Polski Dr. Tartakowera, drugie miejsce zdobył szwedzki mistrz Stahlberg, krajowy faworyt Najdorf mistrz Warszawy, wylądował na trzecim miejscu. W turnieju wzięło udział 22 graczy, którzy reprezentowali następujące państwa: Szwecję, Jugosławię, Węgry, Czechosłowację, Danię, Łotwę, oraz następujące osrodki szachowe w Polsce: Warszawę, Łódź, Lwów i Poznań. Komisja podkreśla z uznaniem, że wszyscy przedstawiciele Łodzi znaleźli się w grupie czołowej (nagrodzeni).

Po ukończonym turnieju w Juracie w końcu czerwca został wydelegowany na narodowy turniej o mistrzostwo Jugosławii mistrz M. Najdorf, który mimo długotrwałego wysiłku w czasie turnieju jurackiego, zdobył w świetny sposób w turnieju w Rogaskiej Slatinie I. miejsce.

W tym samym czasie odbył się w Kemeri (Łotwa) wielki turniej międzynarodowy w którym mistrz Polski Dr. Tartakower zdobył 7-me miejsce, a 4-te co do ilości punktów. W turnieju tym brali udział mistrzowie takiej miary, co Alechin, Keres, Flohr i inni.

Z początkiem okresu sprawozdawczego brał udział w Margate (Anglia) mistrz Appel, który osiągnął III. miejsce w turnieju kategorii Premier Reserves.

W końcu czerwca mistrz Makarczyk brał udział w turnieju w Bad-Saarow (Niemcy).

Komisja Techniczna P. Z. Szach. zorganizowała w lipcu II. turniej o Mistrzostwo Polski dla Pań, w którym po raz pierwszy wzięły udział przedstawicielki prowincji (Obermüllerowa - Toruń, Mansówna - Lwów, Sarbinowska - Chełm lubelski, Małolepsza - Poznań). Tytuł mistrzowski zdobyła p. mgr. Gerlecka, wicemistrzynią została pani B. Flerow Bułhak. Należy stwierdzić, że życie szachowe wśród pań rozwinęło się znacznie i zainteresowanie stale wzrasta, czego dowodem jest istnienie żywotnego „Koła Pań“ przy Warszawskim Okręgowym Związku Szachowym.

W sierpniu na Olimpiadzie w Sztokholmie polska drużyna reprezentacyjna w składzie Dr. Tartakower, Najdorf, P. Frydman, Appel i Regedziński zdobyła po ciężkich walkach III. miejsce, wskazując swoim wynikiem, że Polska w dalszym ciągu należy do międzynarodowej elity szachowej.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że wśród graczy na Olimpiadzie sztokholmskiej pojawiły się nowe świetne talenty. Komisja Techniczna konstatuje z ubolewaniem, że na polskim firmamencie szachowym nie ukazała się żadna nowa gwiazda, wobec czego zmuszeni jesteśmy operować od szeregu lat wypróbowanym materiałem długoletnich mistrzów.

Na Olimpiadzie w Sztokholmie odbył się Turniej o Mistrz. świata dla Pań (Puchar Lady Hamillton-Russell). Z Polek brały udział 3 panie mgr. Gerlecka, B. Flerow-Bułhak i Dr. Hermanowa, która zajęła miejsce 14, pierwsza z wyżej wymienionych 15 a druga 17. Uczestniczek było 28.

W Kongresie F.I.D.E. brał udział z ramienia P.Z.Szach. płk. dypl. dr. M. Steifer jako delegat, oraz dr. Tartakower jako zastępca delegata. Wszystkie wnioski w sprawie mistrzostwa świata przedstawione przez Polskę zostały przyjęte. W szczególności uznano regulamin mistrzostwa świata posiadający liczne luki, za tymczasowy.

Polski Związek Szachowy otrzymał od Grossdeutsche Schachbund zaproszenie na turniej czterech państw do Zoppot; w turnieju tym miały być reprezentowane: Polska, Szwecja, Węgry, Niemcy. P. Z. Szach. z zaproszenia tego nie skorzystał, uważając, że Niemiecki Związek Szachowy nie ma prawa na terenie Wolnego Miasta Gdańska organizować żadnych imprez o charakterze międzynarodowym. Pogląd ten podzieliło nasze Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Korzystając z przejazdu mistrzów Stahlberga i Steinera P. Z. Sz. wspólnie z Warszawskim Okręgowym Związkiem i Warszawskim Klubem Szachowym zorganizował turniej „Czterech“, w którym wzięli udział: G. Stahlberg, L. Steiner, Najdorf i Wojciechowski. Wszyscy ci gracze zdobyli jednakową ilość punktów t.j. $1^1/_2$ (Stahlberg bez przegranej) co jest swego rodzaju curiosum w dziejach turniejowych. Ponadto z ramienia P. Z. Szach. bierze udział w międzynarodowej Olimpiadzie Korespondencyjnej drużyna w składzie następującym: H. Friedman, Gerstenfeld, Wojciechowski, Borenstein, Kościelak, H. Salzman. Kierownikiem jest H. Salzman. Obecnie odbywa się rozgrywka finałowa w grupie końcowej.

Ze spraw związanych z turniejami i życiem szachowym Kom. Techn. nawiasem podkreśla z ubolewaniem fakt, że mistrz łódzki E. Gerstenfeld de-

legowany na turniej o mistrzostwo Węgier nie mógł wyjechać, ponieważ nie miał w porządku osobistych papierów. Komisja Techniczna zaleca na przyszłość wszystkim graczom klasy mistrzowskiej aby uporządkowali swoje dowody i nie narażali P.Z.Szach. na podobne niespodzianki.

Na rok 1938 Niemiecki Związek Szachowy zaprosił P.Z.Szach. do wzięcia udziału w czwórmeczu drużynowym, który odbyć się ma w Stuttgardzie. Udział mają wziąć następujące państwa: Niemcy, Szwecja, Polska i Węgry. Kom. Techn. liczy się z prawdopodobieństwem udziału w tym spotkaniu. Organizatorzy proponują skład drużyn po 12 graczy i 4-ch rezerwowych. Pozostaje jeszcze do zanotowania fakt, że został zorganizowany Pomorski Okręgowy Związek Szachowy z siedzibą w Toruniu, ale przystąpienia do P. Z. Szach. jeszcze formalnie nie zgłosił.

Komisja Rewizyjna w swoim sprawozdaniu bliżej omawia salda rachunków dłużników i wierzycieli.

Komisja Arbitrów nie odbyła ani jednego posiedzenia wobec braku spraw.

Sąd Rozjemczy odbył 1 posiedzenie.

Sekretarz Generalny Pol. Zw. Szach.

DZIAŁ PARTYJ

Z meczu o mistrzostwo świata.

484. — Obrona Słowiańska.

Dr. Euwe — Dr. Alechin

13. partia meczu.

1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	c7—c6
3.	Sg1—f3	Sg8—f6
4.	Sb1—c3	d5×c4
5.	a2—a4	Gc8—f5
6.	e2—e3	e7—e6
7.	Gf1×c4	Sb8—d7
8.	Hd1—e2	Sf6—e4
9.	0—0	Gf8—b4
10.	Gc4—d3	Gb4×c3
11.	Gd3×e4	

Dotychczas jest przebieg partii identyczny jak w 9 partii, w której Euwe zagrał 11. b2×c3. Uzyskał wówczas nieco lepszą grę, nie prowadziło to jednak do wygranej. Posunięcie obecne jest owocem domowych analiz. Alechin nie był tym posunięciem jednak zaskoczony; odpowiedział na nie a'tempo, z czego wynikało, że także i on przestudjował je dokładnie. Do 20. posunięcia grają obaj matadorzy teraz w szybkim tempie.

11... Gc3—b4

Po 11... G×e4, 12. b×c3 0—0, 13. Sd2 Gg6, 14. Ga3 We8, 15. Sc4 stałyby białe lepiej. Za ryzykowne byłoby porwanie pieszka 11... G×b2, 12. G×b2 G×e4, 13. Sd2 Gg6, 14. Ga3 i groźba 15. Sc4 byłaby nie do odparcia. (14... Sb6, 15. a5.)

12. Ge4×f5 e6×f5

13. d4—d5

Doskonała przejściowa ofiara pieszka stwarzająca czarnym osłabienia w ich łańcuchu pionków, równocześnie umożliwiająca białym zajęcie centralnego pola d4 dla ich skoczka.

13... c6×d5

Bez wahania zabił Alechin piona. Nic nie stało jednak na przeszkodzie, by zagrał b. naturalniej 13... c5.

14. He2—b5 Hd8—a5

To jest poniekąd musowe, gdyż Hb6 jest mylne, z powodu 15. H×d5 g6, 16. Se5!

15. Hb5×b7 Wa8—b8

16. Hb7—c6

Białe zdobyły swojego piona z powrotem i mają przewagę. Zdaje się, że Alechin się przerachował i źle ocenił pozycję czarnych.

16... Ha5—c5

Koniecznie należy hetmana przeciwnika usunąć z pola c6.

17. Sf3—d4

Bardzo silne było też 17. Se5 H×c6, 18. S×c6 Wb7, 19. S×b4 W×b4, 20. Gd2! i białe otrzymują dużo lepszą końcówkę. Również

po 17... Hd6, 18. H×d6 G×d6, 19. Sc6 Wb7, 20. Wd1 Sf6, 21. b4 białe otrzymują decydującą przewagę. I wkońcu 17... Wd8 spotka się z odpowiedzią 18. Wd1.

17... Wb8—b6

Niema różnicy między posunięciami 17. Sd4 lub Se5. Białe właściwie nie operują żadną konkretną groźbą. Dlatego też mógł Alechin z zimną krwią odpowiedzieć 17... g6, by f5 sobie obronić. Białe nie mają na to stanowczego kontr-argumentu. Alechin natomiast postanawia w drodze kombinacyjnej rozwiązać sprawę. Także 17... f4 nie było tak złe, jak pozornie to wygląda.

18. Hc6×c5 Sd7×c5

19. a4—a5

Ważne posunięcie, by wieży umożliwić zajęcie pola a4. Po przyjęciu ofiary 19. S×f5 Sb3, 20. Wb1 0—0, nie miałyby potem białe żadnych realnych szans.

19... Wb6—a6

Teraz staje się walka dramatyczną. Po 19... Wb7 (co nie leżało w guście Alechina) mogły białe zagrać najzwyczajniej 20. Wd1 z wzmocnieniem swojej gry, natomiast 20. Sc6 lub 20 S×f5 byłoby niejasne, z powodu 20 .. Sb3.

20. Sd4—c2!

Pozycja po 20. pos. białych:

Na pierwszy rzut oka wygląda to jak fałszywa kombinacja. Euwe ofiaruje dwa piony, by pozycję czarnych pionów jeszcze bardziej osłabić. Ta kontynuacja wskazuje najlepiej, jak nadzwyczajnym wyczuciem pozycyjnym obdarzony jest mistrz świata.

20... Gb4×a5

Czarne muszą to zabrać. Po 20... Sd3, 21. Wd1! co było by mniej przyjemne dla czarnych.

21. b2—b4 Ga5×b4

22. Gc1—b2!

Pointa podwójnej ofiary pionów. Białe są cudownie rozwinięte, natomiast czarne figury i piony wiszą w próżni.

22... Gb4—a5

Całkiem słabe byłoby 22... W×a1, 23. W×a1 Sd3, 24. G×g7 Wg8, 25. Gd4.

23. Gb2×g7 Wh8—g8

24. Gg7—e5

Na 24. Gd4, grają czarne 24... Sb3, 25. Wa3 Sd2 i Sc4. Albo 25. Wa1—b1 S×d4! 26. S×d4 (26. Wb8†, Kd7) Gb6 i czarne są w stanie dostatecznie się obronić, chociaż białe zachowują przewagę.

24... Sc5—b3

25. Wa1—a4

Po 25. Wa3 Sd2, 26. Wf1—a1, zyskują czarne tempo 26... Sc4.

25... Wa6—g6

By zwolnić gońca. Teraz 25... Sd2, 26. Wf1—a1 Sc4 (lub Wag6, 27. Gg3) (nie W×a5? W×g2†, 28. Kh1 Sf3, 29. Gg3 Wg8×g3 z matem.) 27. Gc7! nie było dobre dla czarnych.

26. Ge5—g3

Naturalnym posunięciem obronnym pola g2, było jednak 26. g3, poczem białe miałyby lufcik i na przyszłość. Goniec stał dobrze na e5, obecnie jest czasowo z walki usunięty.

26... Ga5—b6

27. Wa4—f4 h7—h5

Mimo przewagi piona nie jest pozycja czarnych wesoła. Piony są zanadto rozbite. Alechin jednak rozumie pewnymi taktycznymi zwrotami uzyskać kontrgrę.

28. Wf4—h4

Nieco za bojaźliwe. Właściwe było stanowcze 28. W×f5 h4, 29. G×h4 W×g2†, 30. Kh1 Wg2—g4, 31. We5† z przewagą dla białych.

28... a7—a5

Alechin stwarza sobie szanse. Posunięcie to zabiera białemu skoczkowi pole a5. Mimo że Alechin ma jeszcze 15 minut czasu na 12 posunięć, jednak znajduje on najlepsze odpowiedzi.

29. Wh4×h5

Ten pionek nie uciekał. Wskazane było najpierw 29. Wd1, by także i tą wieżę w grę wprowadzić.

29... Wg6—c6

30. Sc2—a3 d5—d4
31. e3×d4 Sb3×d4

Czarne mają obecnie dostateczną grę zaczepną z dobrze ulokowanymi figurami. Kto byłby się spodziewał, że czarne zdobędą pole d4?

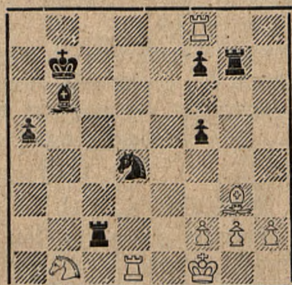
32. Wf1—e1† Ke8—d7
33. Kg1—f1

Nie 33. Wh7 gdyż nastąpi ...f4, 34. W×f7† Kc8, 35. W×f4 Se2† i czarne zdobywają jakość.

33... Wc6—c3
34. Sa3—b1 Wc3—c2
35. We1—d1 Kd7—c6
36. Wh5—h6† Wg8—g6
37. Wh6—h8 Kc6—b7
38. Wh8—f8 Wg6—g7?

Błąd, w najwyższym niedoczasie popełniony. Dobre było 38... f6, albo też 38... Wgc6, 39. W×f7† Ka6 z dobrą grą przeciwną.

Pozycja po 38. pos. czarnych:

39. Gg3—e5 Sd4—f3

Na tą elegancką paradę liczył Alechin. Grozi matem w dwu posunięciach. Białe wcześniej jednak mają słowo.

40. Wf8—b8†

Przez 40. Wd7† Kc6 (Ka6? 41. Wa8†) 41. Wd6† Kc7, 42. Wd2† S×e5, 43. W×c2† mógł Euwe jakość zdobyć i lekko partię wygrać.

40... Kb7—a7

W tej pozycji partia została przerwana.

41. Wd1—d7†

To posunięcie oddał Euwe po krótkim namyśle do koperty. Następna możliwość 41. W×b6 mogłaby po S×e5, 42. Wb5 Sg4, 43. W×a5† Kb6, 44. W×f5 S×h2†, 45. Kg1 Sg4, umożliwić czarnym pewne szanse remisowe.

41... Gb6—c7
42. Wd7×c7†

Tu stoją białe przed trudnym problemem. Jest jasne, że 42. G×c7 z powodu 42... W×c7, 43. W×c7† K×b8, 44. Wc5 S×h2†, 45. Kg1, Sg4 i białe nic nie zyskują. — Po 42. g×f3, Wc1†! (niekorzystnym dla czarnych byłoby 42... K×b8, 43. G×g7 Wc1†, 44. Kg2 W×b1, 45. h4 i pion h może się stać niebezpiecznym,) 43. Ke2 K×b8, 44. W×c7 W×c7, 45. G×g7, Wc1, 46. Sd2 miałyby wprawdzie białe 2 figury za wieżę, ale przy tym tak b. zredukowanym materiale i silnym wolnym czarnym pionie, partia zapewne zakończyłaby się na remis. Dlatego zadowala się Euwe raczej pionem i wybiera odmianę jak w tekście.

42... Ka7×b8
43. Wc7×c2 Sf3×e5
44. Wc2—c5 f7—f6

Na 44... Sg4 nastąpi najlepiej 45. Kg1, nie 45. h3 Sh2†, 46. Kg1 Sf3†, 47. Kh1 Se1, 48. g3 f4 i czarne lekko remisują grę.

45. Wc5×a5

Główny wróg białych został zdobyty. Po kolosalnym naprężeniu i zmiennej walce ma obecnie Euwe jednego piona więcej (miał poprzednio 2 piony mniej!) zaś czarne mają podwójnego piona. W każdym razie pozycja centralnego skoczka czarnych jest b. silna i nie jest łatwym dla białych uzyskaną przewagę w zwycięstwo obrócić.

45... Wg7—c7

Obaj mistrzowie grają dotychczas w szybkim tempie. Po przerwaniu partii obaj dobrze pozycję przestudjowali i najlepszą grę z niej wydobyli. Zamiast posunięcia w tekście nasuwało się 45... f4.

46. Sb1—d2 Wc7—c2
47. Wa5—d5

Nie 47. Ke2? gdyż W×d2† i Sc4†. Jest to doprawdy godne podziwu, przed jak ciężkimi problemami Alechin stawia swojego przeciwnika w tej napozór prostej końcówce. Gra Alechina w obecnym meczu przypomina jego najlepszy okres, w którym Alechin stojąc niekiedy na przegranej, zmuszał przeciwników swoich do wytężającej i morderczej walki do końca.

47... Kb8—c7
48. Kf1—e2 Wc2—b2

49. h2—h3

Na 49. f4 nastąpi 49... Kc6 i wieża będzie zmuszona do opuszczenia 5-tej linii, na czym białe nic nie zyskują.

49... Kc7—c6
50. Wd5—d4 Kc6—c5
51. Ke2—e3 Se5—g6
52. Wd4—d8 Sg6—e7
53. Ke3—d3 Wb2—b7

Grubym błędem byłoby 53.. Sd5, gdyż 54. Wc8† Kb5, 55. Wb8† Sb6, 56. W×b6† K×b6, 57. Sc4† i wygrywa.

54. Kd3—e3 Wb7—b2

Tu dawało 54... Sd5†, 55. Kf3 Wb2, lepsze szanse obrony.

55. Wd8—d3! Se7—d5†
56. Ke3—f3 Sd5—b4
57. Wd3—c3† Kc5—d4

Na inne posunięcia królem rozstrzyga 58. Sc4 i Se3 jeszcze szybciej.

58. Wc3—b3

Zmusza czarnych do wymiany wieży lub skoczka.

58... Wb2×b3

Alechin wybiera końcówkę skoczkową. Po 58.. W×d2, 59. W×b4 powstanie końcówka wieżowa bez trudności dla białych wygrana.

59. Sd2×b3† Kd4—e5
60. g2—g3 Sb4—c6
61. h3—h4

Ten pion rozstrzygnie. Końcówki skoczkowe z przewagą piona są na ogół trudne do wygrania, ale w tym wypadku jest zadanie to ułatwione, gdyż czarne posiadają podwójnego piona. Wygrana dla białych jest obecnie tylko rzeczą techniki.

61... Sc6—d8
62. Sb3—c5 Sd8—f7
63. Sc5—d3† Ke5—d4
64. Sd3—e1

Tu można było zaofiarować skoczka i 64. Kf4 zagrać, ale było to ostatnie posunięcie przed kontrolą czasu i Euwe nie chce dać swemu przeciwnikowi żadnej szansy. Miał zresztą jedną tylko minutę do namysłu.

64... Kd4—e5
65. Se1—d3† Ke5—e6

Po raz drugi nie daje Alechin już okazji do ofiarowania skoczka. Teraz miałby Euwe dosyć czasu do obliczenia tej ofiary.

66. Kf3—f4 Sf7—d6
67. Sd3—c5†

Białe zamierzają przeprowadzić swego skoczka na d4 lub e3. Po czym musi pion f5 paść ofiarą.

67... Ke6—f7
68. Sc5—b3. Czarne poddały.

Partia ta była jedną z najcudowniejszych walk obydwu mistrzów świata. Stan meczu po 13. rundzie $7^1/_2:5^1/_2$ dla Alechina.

Uwagi arcymistrza S. Flohra z „Prager Tagblatt" 7. XI. 1937.

Turniej indywidualny
o mistrzostwo Kresów Północno-Wschodnich

W okresie świątecznym w drugiej połowie grudnia r. ub. odbył się w Wilnie, jako „stolicy" Kresów Północno Wschodnich turniej doroczny o mistrzostwo tych ziem.

Przybyli szachiści z Białegostoku, Grodna i Lidy. Z szachistów wileńskich brali udział najlepsi gracze, którzy osiągnęli w turniejach o mistrzostwo Wilna pierwsze miejsca, pp.: Borkum, Kowalski i Skuratowicz. Z Białegostoku pp.: Zabłudowski, Nowodworski, zeszłoroczny mistrz Kresów oraz Wisznia. Z Grodna przybyli pp.: Ginzburg i Jaśkiewicz. Wreszcie z Lidy — p. Lidski. Grano po 2 partie dziennie. Turniej w ten sposób trwał pięć dni. Zwycięzcą został młody utalentowany gracz, p. Borkum, który nie przegrał żadnej partii, osiągając z 8 możliwych, punktów 6. Na drugie miejsce wysunął się p. Lidski, który również uzyskał 6 punktów, lecz musiał ustąpić na podstawie tabeli Bergera, w decydującej bowiem partii, granej w ostatnim dniu turnieju przegrał z Borkumem. Trzecie miejsce zajął mistrz Białegostoku Zabłudowski 5.5 p. Na czwarte miejsce uplasował się p. Wisznia 5 p., na piątem p. Nowodworski z 4 p. i t. d. O Borkumie należy powiedzieć kilka słów: W dwóch ostatnich turniejach o mistrzostwo m.

Wilna osiągnął gracz ten doskonałe wyniki, zyskując dwukrotnie pierwszą nagrodę. W ostatnich dwu turniejach w listopadzie i grudniu, nie przegrał żadnej partii. Wyniki te wskazują na dobrą klasę gry tego szachisty. Już Wilno dało Platera i kilku innych dobrych graczy. Dochodzi teraz Borkum. Grę Borkuma cechuje dobre zrozumienie pozycji, stała aktywność i wreszcie niepośledni talent kombinacyjny. Poniżej zamieszczamy dwie partie: jedną z turnieju o mistrzostwo Kresów Płn. Wsch., drugą z turnieju o mistrzostwo m. Wilna.

Z turnieju o mistrz. Ziem Płn. Wsch.

485. — Indyjska.

Borkum — Ginzburg
(Wilno) (Grodno)

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. Sc3 d5, 4. Hb3 d×c4, 5. H×c4 c6, 6. g3 Sbd7, 7. Sf3 Sb6, 8. Hd3 Gg7, 9. Gg2 Sfd5, 10. 0—0 0—0, 11. b3 S×c3, 12. H×c3 Gf5, 13. Gb2 Wc8, 14. Sh4 Gg4, 15. Hc2 Wc7, 16. Wad1 Sd5, 17. h3 Ge6, 18. e4 Sf6, 19. f4 Sh5, 20. g4 S×f4, 21. W×f4 g5, 22. Sf5! g×f4, 23. S×g7 G×g4, 24. h×g4 K×g7, 25. Hc5! f6, 26. Wd3! e5, 27. g5! b6, 28. g×f6† H×f6, 29. d×e5 He6, 30. Hd6 We7, 31. Gh3 Hg6†, 32. Kh2 Hg5, 33. e6† Kh6, 34. Gf5 W×f5, (Jedyne!) 35. e×f5 H×f5, 36. H×e7 H×d3, 37. Hh4 Kg6, 38. Hg4 Kh6, 39. Gg7† i mat.

Z turnieju o mistrzostwo m. Wilna.

486. — Budapeszteńska.

Zawodow — Borkum

1. d4 Sf6, 2. c4 e5, 3. d5 Gc5, 4. e3 d6, 5. Sc3 0—0, 6. Gd3 Se8, 7. e4 f5, 8. Sf3 f4, 9. h3 Sf6, 10. Sa4 Gb4†, 11. Gd2 G×d2†, 12. H×d2 Gd7, 13. Sc3 Sa6, 14. a3 Sc5, 15. Gc2 a5, 16. 0—0 He8, 17. b4 a×b, 18. a×b W×a1, 19. W×a1 Sa6, 20. Se2 Hh5, 21. Wa3 g5! 22. Kf1 g4, 23. h×g4 Hh1†, 24. Sg1 S×g4, 25. f3 Se †, 26. W×e3 f×e3, 27. H×e3 S×b4, 28. Hg5† Kh8, 29. Sg3? (Posunięcie na pozór mocne okazało się przegrywającym.) 29... W×f3†!! 30. g×f3 Gh3†, 31. Kf2 Hg2†, 33. Ke1 H×g1†, 33. Kd2 Hg2†, 34. Kc3 (Po 34. Ke1 nastąpi S×c2†, 35. Kd1 Se3†, 36. Ke1? Hg1†, 37. Ke2 Hd1†, 38. Kf2 Hd2†, 39. Se2 Sd1† z wygraniem hetmana.) 34... H×c2†, 35. K×b4 Hb2†, 36. Ka4 Ge7†, 37. Ka5 Hb6† i mat.

Z turnieju drużyn. w Białymstoku.

487. — Gambit Hetmański.

Wolczyk — Berkner

1. d4 d5, 2. c4 d×c4, 3. e4 e5, 4. Ge3 Gb4†, 5. Sc3 G×c3†, 6. b×c3 e×d4, 7. G×d4 Sf6, 8. Ha4† Sc6, 9. G×c4 0—0, 10. Gd3 We8, 11. f3 Sd5, 12. Se2 S×c3, 13. G×c3 H×d3, 14. Wd1 He3, 15. Gd2 Hc5, 16. Wc1 Hb6, 17. Ha3 Se5, 18. Wc3 Ge6, 19. Ge3 Hb1†, 20. Sc1 Sc4, 22. Hc5 Sb2! 22. 0—0 Sa4, 23. Ha3 S×c3, 24. H×c3 c6, 25. Wf2 Hb5, 26. Gd4 Wad8, 27. h3 f6, 28. G×a7 Wd7, 29. He3 Wd1†, 30. Kh2 f5, 31. Gd4 Hc4, 32. Se2 Wd3, 33. Hg5 W×d4. I po kilku dalszych posunięciach, białe poddały się.

Z mistrzostwa Armii Polskiej.

Poniższa partia grana była dnia 12. XII. ub. roku w ostatniej rundzie na Mistrzostwach Podoficerskich w Poznaniu, między kpr. Tabakiernikiem z drużyny przemyskiej, a sierż. Trelą z drużyny toruńskiej. Kpr. Tabakiernik grający na pierwszej szachownicy miał

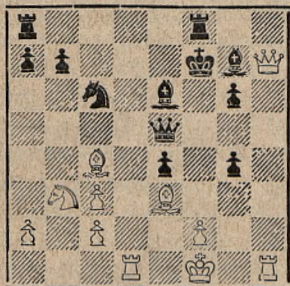
wygrane wszystkie 8 partyj, a st. sierż. Trela 5 wygranych, 1 przegraną, 2 remis i 1 niedokończoną. Ze względu na stan tabeli turniejowej oraz ogólnego zainteresowania uczestników turnieju wynikiem tej partii, gra prowadzona była z obu stron bardzo nerwowo. Przegranie jej przez kpr. Tabakiernika było przykrą niespodzianką dla drużyny przemyskiej nie tylko dlatego że wymieniony poniósł jedyną porażkę, ale partia ta zadecydowała o zabraniu pucharu Pana Ministra Spraw Wojskowych przez drużynę warszawską, która w ostatecznym wyniku miała o $^1/_2$ punkta więcej od drużyny przemyskiej.

488. — Sycylijska.

kpr. Tabakiernik — st. sierż. Trela

1. e4 c5, 2. Sf3 Sc6, 3. d4 c×d4, 4. S×d4 e5, 5. Sb3 Sf6, 6. Sc3 Gb4, 7. Gd3 d5, 8. e×d5 S×d5, 9. Gd2 S×c3, 10. b×c3 Ge7, 11. Hh5 g6, 12. Hh6 Gf8, 13. He3 Gg7, 14. Wd1 0—0, 15. h4 h5, 16. Hg3 Kh7, 17. Ge3 He8, 18. Hg5 e4, 19. Ge2 G×c3†, 20. Kf1 Gg7, 21. g4 h×g4, 22. h5 He5, 23. h×g6† Kg8, 24. Hh4 f×g6, 25. Hh7† Kf7, 26. Gc4† Ge6.

Pozycja po 26. pos. czarnych:

27. Wd7†? Se7, 28. W×e7 K×e7, 29. Gc5† Kd7, 30. Gb5† Kc7, 31. G×f8 W×f8, 32. Hh2 g3. (Nie może nastąpić 33. H×g3, gdyż białe tracą hetmana lub Gb5. Pozycja i tak jest beznadziejna.) Białe poddały się.

WIKTOR GEIER

Z moich doświadczeń w grze korespondencyjnej.

III.

I w grze korespond. zdarzają się partie, które nie dochodzą do 20 posunięcia. Są to t.zw. „krótkie spięcia". Mam parę takich wypadków wśród swoich partyj. Są to miłe wspomnienia, gdyż należy do przyjemności szybko wywalczyć zwycięstwo z niewidzialnym przeciwnikiem, którego zawsze na początku się boimy. Nie znając jego siły widzimy w każdym posunięciu zasadzkę i zagadkę i dopiero jasno i wyraźnie wygrana pozycja demaskuje prawdziwe oblicze partnera. Przyjemność tym większa, że szybkie zakończenie gry oszczędza wydatki na korespondencję.

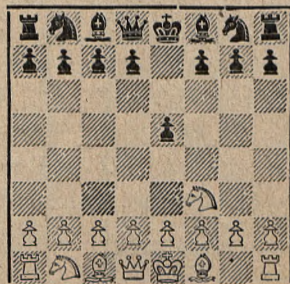
Motto do niniejszej partii powinno brzmieć: *Parturiunt montes, mascetur ridiculus mus!*

489. — Nieprawidłowa.

Geier W. — Kuntze K. (Niemcy)

1. Sg1—f3 e7—e5? (Można sobie łatwo wyobrazić moje zdziwienie po otrzymaniu tej odpowiedzi. Byłem przekonany, że mój partner przygotował analizę tego nieznanego jeszcze wariantu, toteż pierwszą moją myślą było: nie przyjąć „gambitu". Po długim jednak namyśle, nie mogąc odkryć korzyści, jakie dawała ofiara pionka, postanowiłem zagrać...

Pozycja po 1. pos. czarnych:

2. Sf3×e5. (Z drżeniem w sercu, co teraz nastąpi. Nastąpiła zaś nowa zagadka.) 2... Gf8—c5. (Że tego gońca można natychmiast odesłać, to jasne, czegoż więc chciał??) 3. d2—d4 Gc5—e7? (Co to miało wszystko znaczyć? Czy nigdy nie rozwiążę tej zagadki?) 4. e2—e4 d7—d5, 5. e4×d5 Hd8×d5, 6. Sb1—c3 Hd5—e6? (Nareszcie! Teraz wiedziałem, z kim mam do czynienia. Poprostu do naszej grupy, która składała się z samych „mistrzów koresp." zakradł się jakiś partacz!) 7. Gf1—c4 H—b6, 8. Gc4×f7† Ke8—d8, 9. Gf7×g8 Wh8×g8, 10. 0—0 a5, 11. Sc3—d5 Hb6—e6, 12. Sd5×e7. (W słusznym przewidywaniu, że mój niewidzialny przeciwnik, który mi napędził strachu na wstępie, odbije hetmanem.) 12... He6×e7?? 13. Gc1—g5 He7×g5, 14. Se5—f7† Kd8—e7, 15. Sf7×g5. (Nastąpiło jeszcze h6, 16. We1† Kf6, 17. Hf3† K×g5, 18. Hf7 Wd8, 19. f4 i mat w 3 pos.)

490. — Sycylijska.

***Geier W. — Rahder H.** (Niemcy)*

1. Sg1—f3 c7—c5, 2. e2—e4 Sb8—c6. (Powstała p. sycylijska.) 3. d4 c5×d4, 4. Sf3×d4 e7—e5? (Znak zapytania pochodzi od Bilguera.) 6. Sd4×c6 b7×c6, 6. Gf1—c4 Sg8—f6, 7. 0—0 Sf6×e4. (Czarne widocznie znalazły jakieś wzmocnienie tego wariantu, skoro przyjmują ofiarę pionka. Według Bilguera lepiej 7... Ge7.) 8. Wf1—e1 Hd8—h4!? (Miało być owym wzmocnieniem. Jeżeli natomiast 8... d5, to 9. W×e4! i czarne nie mogą bić wieży, gdyż po 9... d×e4 nastąpi G×f7† i czarne tracą hetmana.) 9. g2—g3 Se4×g3?

(To posunięcie gubi partię. Na uwagę zasługują natomiast powikłania po 9... S×f2!) 10. We1×e5† Gf8—e7, 11. Gc1—g5 Hh4×c4, 12. We5×e7† Ke8—f8, 13. h2×g3 f7—f6, 14. Hd1—d6! Hc4—d5, 15. Gg5—f4. Czarne poddały.

Rozmaitości.

Turniej Ladendorfa. Zorganizowany przez Międzynarodowy Związek Szachistów Korespondencyjnych „Turniej im. Ladendorfa" trwał z góry dwa lata i wreszcie się zakończył. Idea w międzyczasie zmarłego Ladendorfa polegała na tym, że tylko „białe" przestawiały dwie figury, a to „króla" na miejsce „hetmana" i na odwrót. Pozostałe figury ustawiano bez żadnych zmian. Do tego turnieju zgłosiło się 12 graczy. Wielką niespodzianką jest zakończenie turnieju: Węgier Ancsin 10, przed Keresem i Müllerem po 9½. Na marginesie tego turnieju warto zaznaczyć, że tak Dr. Lasker jak i Capablanca proponowali już dawniej pewne zmiany w przestawieniu figur na szachownicy. Oczywiście Dr. Lasker po przegraniu meczu o mistrzostwo świata do Capablanci w r. 1920, zaś Capablanca po stracie tytułu szampiona świata do Alechina w r. 1927. Znaleźli się i inni „reformatorzy", ale jak dotychczas bez skutku. Żadne zmiany nie przyjęły się. Jednym z najzagorzalszych przeciwników wszelkich zmian był niedawny exmistrz a obecnie „na nowo upieczony" mistrz świata Dr. Alechin. Pewnym jest, że wszelkie zmiany na szachownicy spowodowałyby istną rewolucję w „hierarchii" mistrzów. Niejedna „gwiazda" i „wielkość" zostałaby zdegradowana i znalazłaby się w rzędzie maluczkich i „szarych" mistrzów. W pierwszym rzędzie odnosi się to do mistrzów teoretyków, dla których teoria stanowi główną ich siłę. Mistrzowie zaś posiadający talent „z Bożej łaski", wcześniej czy później po pewnym okresie przejściowym, zajęliby przodujące stanowiska, wskazując nowe wytyczne i nowe drogi dla „nowej" gry szachowej. Historia więc jak świat stara, powtarzałaby się w koło. Pozostańmy więc narazie przy naszej starej, a jednak tak b. bogatej, mogącej nam dostarczyć jeszcze ogrom niezliczonych możliwości, grze królewskiej!

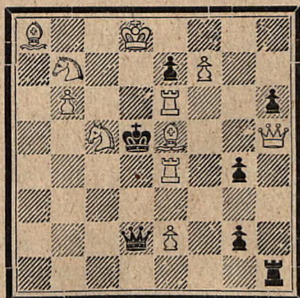
DZIAŁ ZADAŃ

Redaguje S. L.

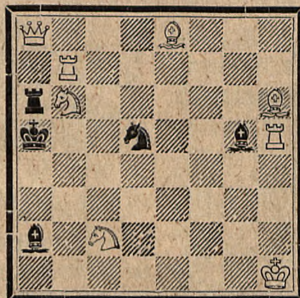
II. międzynarodowy konkurs dwuchodówek.

Unser II. Internationales Zweizügerturnier.

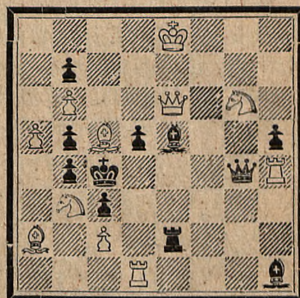
466. **L. Apró.** Miskolc
Węgry. (Oryginalne.)

467. **B. Bakay.** Budapeszt
Węgry. (Oryginalne.)

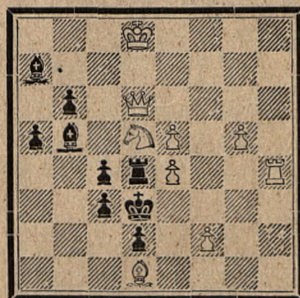

468. **W. May.** Mannheim
Niemcy. (Oryginalne.)

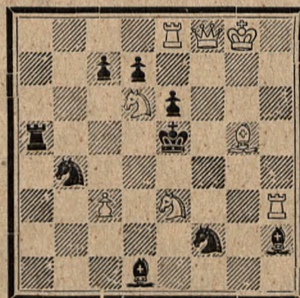

Mat w 2 posunięciach.

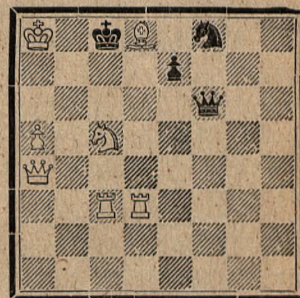
469. **Dr. F. Rduch.** Czerniowce
Rumunia. (Oryginalne.)

470. **T. Płaczek.** Świętochłowice
(Oryginalne.)

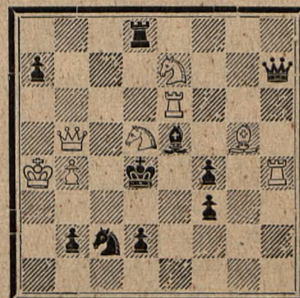

471. **C. G. Gavrilov.** Ismail
Rumunia. (Oryginalne.)

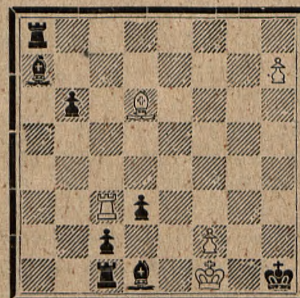
Mat w 2 posunięciach.

Z meczu Holandia-Polska 1937.
472. **Mgr. E. Arłamowski.**
Kraków. — 1. nagroda.

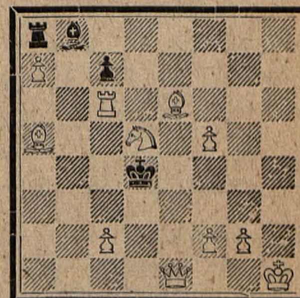
Mat w 2 posunięciach.

„Revista Romana de Sah" 1936/II.
473. **S. Limbach.** Borysław
1. nagroda.

Samomat w 3 posunięciach.

„Revista Romana de Sah" 1936/II.
474. **J. Rusek.** Komorowice
3. nagroda.

Samomat w 3 posunięciach

WIADOMOŚCI.

Wynik międzynarod. konkursu *„Revista Romana de Sah"* za II. półr. 1936. 1. nagroda S. Limbach, Borysław, 2. nagroda A. Kniest, Niemcy, 3. nagr. J. A. Rusek, Komorowice. 1. wzmianka zaszczytna T. Feldman, Węgry, 2. wzm. zaszcz. E. Valcius, Łotwa, 3. wzm. zaszcz. J. A. Rusek. 1. pochwała P. Leibovici, Rumunia, 2. pochwała V. Onitui, Rumunia, 3. pochwała B. Sneider, Argentyna. W konkursie za I. półr. 1936 r. 1. wzmiankę zaszczytną otrzymał J. A. Rusek.

„Schackvârlden" 1937/VIII. 1 nagr. S. Krelenbaum, Puławy, (B.: Kb3, He6, W: a5, gl, G: b8,d1, Sc3; (7). Cz.: Kg5, Hh2, W.: h3, h5; G: g2, g3, P.: d5, f4, h4, h7; (10) Mat w 2. pos.

„Revista Romana de Sah" 1937. Samomaty w 2 posunięciach. 1. nagr. E. Valcius, Łotwa, 2. nagr. S. Limbach, Borysław. 1. i 2. wzm. zaszcz. K. A. K. Kubbel, Rosja i A. Florescu, Rumunia, 3. wzm. zaszcz. H. Lange, Niemcy. Pochwały: 1. Saarenheimo, Finlandia, 2. J. A. Rusek, Komorowice, 3. E. Wolański, Lwów.

Konkurs rozwiązaniowy.

W poprzedniej tabeli opuszczono p. D. Holckenera, który uzyskał 33 p. Nowy konkurs rozwiązaniowy ogłoszony w Nr. 1. „Szachisty" będzie się odbywał systemem *drabinkowym*, z tym że co miesiąca będzie przyznawana jedna nagroda.

Zadania, rozwiązania zadań oraz wszelkie sprawy tyczące zadań należy nadsyłać pod adresem: S. Limbach, Borysław II. Ponerla 82.

Rozstrzygnięcie

„gwiazdkowego" turnieju rozwiązaniowego „Przegl. Szach." i „Szachisty".

Do naszego turnieju rozwiązaniowego zgłosiło się 51 Czytelników. Ze zgłoszonych około 40 Czytelników nadesłało trafne rozwiązania. Niektórzy uczestnicy naszego turnieju uzasadniali, że zadanie jest nierozwiązalne, z powodu pozycji patowej czarnego króla. Inni widzieli w tym pewien dowcip i podstęp w pytaniu: ile matów? Wkońcu pewna iłość uczestników zadowoliła się tylko zapodaniem mniejszej lub większej liczby matów.

Ponieważ Redakcja „Szachisty" wyznaczyła 100 nagród, a zgłoszonych było tylko 51 Czytelników, wobec powyższego postanowiła przyznać każdemu uczestnikowi turnieju, bez względu na trafność przesłanego rozwiązania — po jednej nagrodzie książkowej.

Czytelnicy zalegający z prenumeratą nie otrzymują nagród ze zrozumiałych względów, dopóty zaległości i bieżąca prenumerata nie zostaną wpłacone na nasze konto czekowe P.K.O. 501363.

Rozwiązanie zadania „gwiazdkowego".

Rozwiązanie jest proste, gdyż pytanie brzmi: ile matów? Na ile jest odpowiedź: 43. W punkcie 2. Nr. 14. „Przeglądu Szach." jest podane, że rozwiązanie ma być szczegółowe. Wobec tego należało zapodać każdy mat oddzielnie. Jak poniżej:

K: f3, g3, h3, f5, g5, h5. (6.) H: c5. b6, f6, e5, f4 (5.) W: a3, b3, c3, d3, f3, g3, h3, e8, e7, e6, e5, e4, e2, e1. (14.) G: a8, b7, c6, e4, f3, g2, h1, g8, f7, e6, c4, b3, a2. (13.) S: b3, f3, b5, e6. (4) P: c3. (1.) Razem: 43.

Losowanie.

W niedzielę dnia 20. bm. odbyło się w lokalu Redakcji „Szachisty" losowanie nagród w obecności kierownika naszego działu zadaniowego p. red. Saturnina Limbacha i red. Henryka Friedmana. Czasopismo nasze posta-

wiło do dyspozycji 51 nagród książkowych, wartości zwyż 400 zł., które rozlosowano pomiędzy 51 uczestnikami turnieju „gwiazdkowego“. Poniżej dokładna lista nagrodzonych zawierająca adresy uczestników i wymieniająca nagrody książkowe przez nich zdobyte.

Lista nagrodzonych.

1. S. Pchliński, Łódź, Wodna 10/15.	„Schachteorie“ L. Bachmana. (oprawione).
2. S. Czerniak, Słotwina Nr. 91.	„Biuletyn Śląski“ 1937. (rocznik).
3. Prof. O. Baranowski, Bohorodczany.	„Arbejder Skak“ 1937. (rocznik).
4. Ks. Ł. Forystek, Rozembark.	„Norsk Sjakkblad“ 1933-34. (2 roczniki, opr.).
5. B. Zając, Przemyśl, Słowackiego 76/10.	„Xadrez Brasileiro“ 1935. (rocznik).
6. K. Uzarski, Łódź, Wieniawskiego 64.	„Escacs Catalunya” 1935. (rocznik).
7. P. Sobel, Wiśniowiec, Łozowska 24.	„Szachista” 1933-34. (2 roczniki).
8. L. Łukaszewicz, W-wa, Ursynowska 18/2.	„Szachista“ 1934-35. (2 roczniki).
9. Inż. Jerzy Berens, Starachowice.	”Schweizerische Schachztg.“ 1937. (rocznik).
10. Prof. A. Pariser, Baranowicze.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
11. P. Czechowski, Częstochowa, Narutowicza.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
12. J. Stonawski, Cieszyn-Błogocice 1.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
13. A. Tarnowski, Kraków, Fabryczna 4.	„Norsk Sjakkblad“ 1935. (rocznik).
14. T. Płaczek, Świętochłowice, Śląsk.	„Wiener Schachzeitung” 1937. 10 numerów.
15. Dr. J. Taran, Bslesławiec.	„Szachista” 1933-35. (2 roczniki).
16. S. Gawlikowski. W-wa, Wspólna 61/8.	„Wiener Schachzeitung” 1937. 10 numerów.
17. A. Michałowski, Gniezno, Dąbrówki 29/6.	„Arbejder Skak“ 1935. (1 rocznik).
18. A. Szymański, Łańcut, Urząd Ska bowy.	„Norsk Sjakkblad” 1936. (1 rocznik).
19. „Astarte“. Łańcut, Urząd Skarbowy.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
20. Inż. S. Merło. Brześć n/B., Bema 17/29.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
21. Janusz Fux, Białystok, Kościelna 5/2.	Wybór różnych czasopism. 10 numerów.
22. Sergiusz Czerniaków, Sulisławice.	„Tijdschrift“ 1934. (1 rocznik opraw.).
23. S. Kalisz, Łask, Widawska 3.	Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
24. M. Neuman, Warszawa, Wspólna 61.	Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
25. Sierżant W. Czarnota, Przemyśl.	„Szachista“ 1933/34 i 1935. (3 roczniki).
26. S. Amsterdamski, Otwock, Słowackiego 22.	Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
27. Dr. S. Wajda, Kraków, Garncarska 3/1.	„Szachista“ 1933/34 i 1935. (3 roczniki).
28. R. Pi.truszajtys, Warszawa, Ogrodowa 56.	„Szachista“ 1933/34. (2 roczniki).
29. W. Matys, Stanisławów, Romanowskiego 4.	Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
30. W. Suchodolski, Łuck, Kołłątaja 6/3.	„Šachovy Tydeń“ 15 zeszytów.
31. A. Wurst, Kielce, Prosta 22.	„Szachista“ 1933/34. (2 roczniki).
32. Prof. I. Dąbrowski, Mogilno.	„Šachovy Tydeń“ 15 zeszytów.
33. E. Szymanowski, Nowogródek, 3. Maja 3.	„Szachmaty“ 1937. i inne pisma.
34. B. Sankiewicz, Białystok, Słonimska 58.	Zbiór różnych czasopism. 10 zeszytów.
35. Plut. M. Korcela, Przemyśl, 5. p. s. p.	„Szachista“ 1933/34/35. (3 roczniki).
36. H. Julian, Drohobycz, Raf. „Galicja“.	„Szachista“ 1933/34/35. (3 roczniki).
37. L. Sak, Lwów. Jabłonowskich 34.	„Szachmaty“ 1937. i inne pisma.
38. A. Eljaszów, Warszawa, Waliców 14/11.	„Szachista“ 1933-34. (2 roczniki).
39. J. Kabacznik, Warszawa, Hoża 39/48.	„Szachista“ 1933-34. (2 roczniki).
40. J. Solak, Lwów, Kochanowskiego 45.	„Szachista“ 1933-34-35. (3 roczniki).
41. B. Mikuła, Łódź, Al. Unii 20/23.	Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
42. W. Litmanowicz, Łódź, Cegielniana 59/27.	„Szachista“ 1933-34. (2 roczniki).
43. Inż. E. Aronsztam, W-wa, Elektoralna 30.	„Szachista“ 1933-34-35. (3 roczniki).
44. B. Klejman, Kowel, Pomnikowa 23.	„Szachista“ 1934-35. (2 roczniki).
45. R. Bąk, Chorzów I., Konopnickiej 7.	„Šachovski Glasnik“ 1934. (1 rocznik).
46. J. Moroz, Lwów, Bema 20.	„Szachista“ 1933-34-35. (3 roczniki).

47. L. Wiktor, wicestarosta, Starogard. „Szachista" 1933-34-35. (3 roczniki).
48. A. Szyler, Szopienice, Miarki 1. Zbiór różnych czasopism. 15 zeszytów.
49. Ppor. M. Guzicki, Modlin, 32 p. p. Ion Gudju. Mistrz Rumunii. Zbiór partyj.
50. R. Cinader, Pińsk, Wiśniowieckich 5. „Szachista" 1933-34-35. (3 roczniki).
51. J. Rozensztein, Warszawa, Żórawia 4 A. „Szachista" 1933-34-35. (3 roczniki).

Życie szachowe Łodzi.

(od naszego korespondenta.)

Rok 1937 minął dla Łodzi bez poważniejszych imprez szachowych, wszystkie straty jednak powetuje niewątpliwie międzynarodowy turniej, organizowany w ramach uroczystości jubileuszowych Łódzkiego Tow. Zwolenników Gry Szachowej. Mimo braku przedstawicieli extraklasy światowej posiada turniej wielkie znaczenie dla krajowych szachistów i powinien odbić się głośnym echem w całym świecie szachowym. Próby sprowadzenia do Łodzi Keresa i Flohra nie powiodły się, gdyż genialny Estończyk wogóle nie przyjął zaproszenia, wymawiając się brakiem czasu, zaś arcymistrz czeski zapodał wygórowane warunki przyjazdu. W tym stanie rzeczy zmuszeni byli organizatorzy zadowolić się 8 zagranicznymi mistrzami, reptezentującycych najlepszą klasę europejską. Przygotowania do turnieju posuwają się w szybkim tempie naprzód, zaś we wszystkich ważniejszych sprawac zarząd Ł T.Z.G.Sz. przeprowadza nieustanne konsultacje z prezydium Polskiego Związku Szachowego. Turniej otrzyma bogate ramy zewnętrzne. Protektorat honorowy nad turniejem objął p. minister J. Beck. W skład komitetu honorowego, poza czołowymi reprezentantami szachów polskich wejdzie szereg wybitnych osobistości z życia politycznego oraz przedstawiciele dyplomatyczni krajów, biorących udział w turnieju. Nagrody w turnieju będą nastepujące: I. — 800 zł., II. — 600 zł., III. — 400 zł., IV. — 300 zł., V. — 200 zł., VI. — 150 zł., VII. — 125 zł., VIII. — 100 zł. Ostateczna obsada turnieju przedstawia się następująco: Castaldi, Eliskases, Foltys, Pirc, Petrovs, L. Steiner, Stahlberg, sir G. Thomas, dr. Tartakower, D. Przepiórka, P. Frydman, M. Najdorf, Appel, Kolski, Regedziński i Gerstenfeld.

Drugim b. ważnym wydarzeniem w życiu szachowym „polskiego Manchesteru" jest odrodzenie Łódzkiego Okręgowego Związku Szachowego, który po 2-letniej bezczynności, przejawia obecnie ożywioną działalność i po okresie reorganizacyjnym stanie się znów jednym z najsilniejszych okręgów w Polsce. Z imprez, urządzonych ostatnio przez Związek, należy wymienić turniej drużynowy o mistrzostwo Łodzi oraz mecz Łódź — Pabianice, rozegrany na 12 szachownicach w dn. 6 stycznia br. W turnieju drużynowym o mistrz. Łodzi uczestniczy 9 drużyn, z których większa część po raz pierwszy występuje w tego rodzaju rozgrywkach. Stan turnieju przed ostatnią rundą: Łódzki Klub Szachowy — 32.5 p., Koło Młod. Spółdzielczej — 31.5 (1) p., YMCA — 31 p., Jutrznia — 30.5 p., Zjednoczenie — 17 (1) p., Ognisko Podoficerskie — 16.5 (6) p., ARCO — 15.5 (6) p., K.S. Tramwajarzy — 7 p. i Skarbowcy — 3.5 p. Z ciekawszych wyników turnieju należy odnotować zwycięstwa Łódzkiego Klubu Szachowego nad Koł. Mł. Sp. i Jutrznią 3.5:2.5, Koła Mł. Sp. i Jutrzni nad YMCA po 3.5:2.5 it.d. Mecz Łódź — Pabianice zakończył się zwycięstwem Łodzi w stosunku 9.5:2.5. Rewanżowe spotkanie między obu miastami planowane jest w Łodzi w końcu lutego b. r. W najbliższym czasie rozpoczyna się turniej drużynowy klasy „B" z udziałem 8 nowych sekcji szachowych oraz, wstępny turniej do indywidualnego mistrzostwa Łodzi z udziałem 40—60 graczy.

M. S.

Wiadomości ze świata.

Anglia. Równocześnie z wielkim turniejem w Hastings odbyły się dwa turnieje rezerwowe B. Rezultat pierwszego był następujący: König (Jugosławia) i Luckis (Litwa) po 7 przed Koltanowskim i Sergeantem po 6. Dalsze miejsca zajęli Jackson, Prins, Illingworth, Norman, Eva i Hammond. W turnieju drugim zwyciężył Landau (Holandia) $7^1/_2$ przed Listem 7 i Doesburghem 6. Grupa ta była słabiej obsadzona.

Austria. W międzymiastowym turnieju drużynowym na 18-tu szachownicach pokonała drużyna Wiednia Bratisławę w stosunku 15:3.

Czechosłowacja. Ostatnio zakończył się w Pradze turniej oficerski, b. silnie obsadzony. Zwyciężył nieoczekiwanie sekretarz Czechosłowackiego Związku Szachowego, znany redaktor Louma $8^1/_2$ przed pułkownikiem Hromadką $7^1/_2$. Uczestników 12-tu.

Francja. W małym dwukołowym turnieju międzynarodowym w Paryżu zwyciężył nieznacznie Capablanca 8 przed Rossolimem $7^1/_2$. Trzecie miejsce zajął Polak Dr. Cukierman $5^1/_2$. Dalsze miejsca Romi i Snosko Borowski po 4, Anglarez 1. Mistrz świata Dr. Alechin otrzymał z Urugwaju telegram, w którym mu donoszą, że w jednym z tamtejszych banków został złożony kapitał zakładowy (10.000 Dolarów) jako stawka do meczu o mistrzostwo świata, między nim a Capablancą. Z powyższego wynika, że przyjaciele Capablanci wierzą niezłomnie, że w meczu rewanżowym Capablanca pokona Alechina i odzyska utracony tytuł szampiona świata.

Holandia. Z Amsterdamu donoszą, że organizacja wielkiego turnieju „elity" postępuje naprzód i odbędzie się w jesieni br. z całą pewnością. Zaproszeni będą czołowi mistrzowie świata: Alechin, Botwinnik, Capablanca, Euwe, Fine, Flohr, Keres i Rzeszewski.

Jugosławia. Z okazji 25-lecia Klubu Szachowego w Lublanie odbędzie się turniej mistrzowski, do którego zaproszenia otrzymali: Castaldi, Eliskases, Foltys, L. Steiner, Pirc, Preinfalk, Bracia Vidmar, oraz 4 mistrzów krajowych.

Łotwa. Ryga była widownią wielkiego turnieju treningowego. Wynik: Dreiberg, Elison i Koblenc po 8. Feigin $7^1/_2$, Ozol 7, Berg $6^1/_2$, Melngailis $5^1/_2$, Endzelin i Mezgailis po $4^1/_2$, Kalnin 3, Gize 2 i Fride $1^1/_2$. Petrow i Apszenieek nie byli objęci tym turniejem. Warto zaznaczyć, że w ostatnich kilku latach Łotysze poczynili znaczne postępy w grze szachowej, tak, że obecnie dysponują całym szeregiem mistrzów o sile międzynarodowej. Mecz międzypaństwowy Litwy z Łotwą zakończył się zwycięstwem Łotwy $9^1/_2:7^1/_2$.

Niemcy. Mistrzowie Michel i Schlage zdobyli ex aequo mistrzostwo Berlińskiego Klubu Szachowego. Pozatym odbywa się tu obecnie wielki turniej o mistrzostwo miasta, do którego zgłosiło się 70 graczy. Ze znanych mistrzów nie zgłosili się Rellstab i Sämisch. Tegoroczny turniej o mistrz stwo Niemiec odbędzie się w Bad Oeynhausen między 24 lipca a 7 sierpnia. W małym turnieju w Hamburgu zwyciężył Szwed Karlin $2^1/_2$ przed Reinhardtem 2. Uczestników 4-ech. Mistrzostwo Aachen zdobył Hussong. Mistrzostwo Monachium zdobył Kohler. W Garmisch-Partenkirchen odbędzie się w jesieni br. międzynarodowy turniej z udziałem mistrzów Eliskasesa i Keresa. Równocześnie z tym zwołany tu będzie kongres Bawarskiego Związku Szachowego w połączeniu z turniejem narodowym i jednym turniejem głównym. W Brunświku w czwórmeczu mistrzowskim zwyciężył Ruediger 9 przed Meynecke'm $8^1/_2$.

Rumunia. W Bukareszcie w turnieju okręgowego związku zwyciężył Gica Alexandrescu $11^1/_2$, przed Blumem $10^1/_2$, Herlandem i Israilovicem po 9 i Vasilescu $8^1/_2$. Mistrzostwo So-

roci zdobył inż. Anatol Janovcic, wydawca czasopisma „Revista Romana de Sah“.

Stany Zjednoczone. W Nowym Jorku w Uniwersytecie Kolumbijskim wygłosił Dr. Lasker odczyt p.t. „Matematyka a gry umysłowe“, oraz rozegrał cały szereg simultanek w tut. klubach szachowych. Po siedmio-miesięcznym pobycie w Europie wraca do Nowego Jorku w najbliższym czasie mistrz Rzeszewski, by wziąć udział w turnieju o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych. W klubowym turnieju w Manhattan zwyciężył Kashdan $5^1/_2$, przed Willmanem 5, Coherem $4^1/_2$, Denkerem i Platzem po 4. W toku są obecnie turnieje kwalifikacyjne i eliminacyjne do wielkiego turnieju o mistrzostwo Stanów Zjednoczonych. Z turnieju eliminacyjnego wyłączeni są następujący mistrzowie: Dake, Fine, Horowitz, Kashdan, Marshall, Polland, Rzeszewski i Simonson.

Szwajcaria. Aczkolwiek Olimpiada w Bukareszcie stoi wciąż jeszcze pod znakiem zapytania, przygotowuje Szwajcarski Związek Szachowy zawczasu swą ekipę olimpijską, w skład której wchodzą w pierwszym rzędzie dwaj ostatni mistrzowie Szwajcarii, H. Johner i Prof. Dr. Naegelli. Następnie mistrzowie: Grob, Gygli, Henneberger, Joss, Plüss, Stachelin i Voellmy rozegrają turniej eliminacyjny. Z tej siódemki ma być wyłoniona trójka, która z H. Johnerem i Naegelim reprezentować będzie barwy Szwajcarii.

Włochy. W Mediolanie odbędzie się w kwietniu br. turniej międzynarodowy z udziałem 7 mistrzów zagranicznych i 7 mistrzów włoskich.

Wiadomości krajowe.

Białystok. W czasie od 20. listopada do 19. grudnia ub. r. odbył się w Białymstoku turniej szachowy o drużynowe mistrzostwo miasta pod protektoratem Prezydenta Miasta p. Seweryna Nowakowskiego. W wyniku 5-cio tygodniowych rozgrywek I-sze miejsce i puchar przechodni zdobyła drużyna Klubu Szachowego, II. Towarzystwo Esperantystów, III. Zw. Klas. Robotników Przem. Włókienniczego, IV. Podoficerowie piechoty, V. P.P.W., VI. Zw. Prac. Ubezp. Społecznej. W ostatnim dniu turnieju rozegrał prof. Erwin Kaufmann (lwowianin) seans symultanowy na 32 szachownicach z wynikiem: 14 wygranych, 9 przegranych, 9 remis.

Lwów. W Związku Pracowników Skarbowych rozpoczął się dnia 14. stycznia b. r. turniej szachowy przy udziale 16-tu zawodników. Między innymi biorą udział pp. Nahlik, Raczek (jun.), Różycki, Messner. Kierownikiem turnieju jest p. Tadeusz Horak, znany kompozytor szachowy, biorący również udział w turnieju.

Sosnowiec. Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeń Społecznych urządza corocznie od r. 1932 turnieje indywidualne i drużynowe na terenie Sosnowca, które obejmują szerokie rzesze zwolenników gry szachowej. Ostatnio zorganizował Związek turniej indywidualny, do którego zgłosiło się 20-tu uczestników, których przyjęto do 2 grup. 12 graczy do klasy A, 8 graczy do klasy B. W klasie A. I. miejsce $16^1/_2$ pkt. wraz z I nagrodą i nagrodą przechodnią ufundowaną przez Związek (puchar) tym razem już na własność zdobył p. Henryk Sadowski. II. nagrodę zdobył p. Podsiadło, III nagrodę p. Bobrowski. Dalsze miejsca zajęli pp.: Nawrocki, Jałowiecki, Musiał, Fyndzyn, Piliński, Opalski, Mleczko, Szwajcer i Fusiecki. W klasie B. I. nagrodę zdobył p. Pająk, II. nagrodę zdobył p. Kałuża, III. p. Górniak. Dalsze miejsca pp. Kaczkowski, Bański, Dralek, Jędrosz i Czechowski. Związek bierze udział w rozgrywkach międzymiastowych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego o mistrzostwo Okręgu Śląskiego.

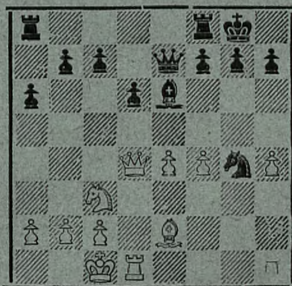
Trzy „błyskawiczne“ zwycięstwa Wojciechowskiego.

Z Olimpiady w Monachium 1936 r.

491. — Czterech Skoczków.

† *Wojciechowski — Courté*
(Polska) (Francja)

1. e4 e5, 2. Sf3 Sf6, 3. Sc3 Sc6, 4. d4 e×d4, 5. S×d4 S×d4? (Wskazane było 5... Gb4!) 6. H×d4 d6, 7. Gg5 Ge7, 8. 0—0—0 0—0, 9. h4 Ge6, 10. f3 a6, 11. g4 Sfd7, 12. G×e7 H×e7, 13. Ge2 Se5, 14. f4! S×g4? (Innymi słowy, to się nazywa rozpacz!)

15. f5 G×f5, 16. e×f5 Se3, 17. f6! Ge6, 18. Wdg1 g6, 19. h5 Sf5, 20. Hf4 b5, 21. Gf3! Wb8, 22. h×g6 He3†. (Jeśli 22... h×g6, to 23. W×g6!! i 24. Gd5.) 23. H×e3 S×e3, 24. W×h7 Sf5, 25. Wgh1 f×g6, 26. Gd5†. Czarne poddały się.

(Polska — Francja 7½:½.)

492. — Francuska.

† *Wojciechowski — Weiss*
(Polska) (Austria)

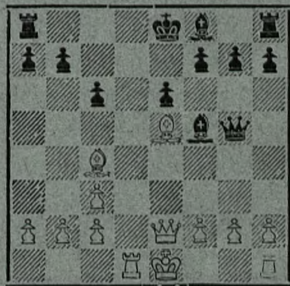
1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Gb4, 4. Sge2 d×e4, 5. a3 G×c3†. (Przyjętą jest gra 5... Ge7, 6. S×e4 Sc6! Tu zaskoczył Alechin swojego przeciwnika Euwego w 7. partii meczu o mistrzostwo świata w r. 1935. posunięciem 7. g4!?) 6. S×c3 f5. (Czarne posługują się tu ryzykowną obroną piona, przyczem opierają się na wariancie pozornie ulepszonym wedle Kotrc - Gerschenkrona „Eröffnungen in der modernen Schachpartie“. Zresztą i Nimcowicz miał nieprzyjemny tu „wpadunek“ do Alechina w znanej partii z turnieju w Bled.) 7. f3! e×f3, 8. H×f3 Hh4†. (Nimcowicz zabił H×d4 i po 9. Hg3! otrzymał złą grę. Ale i ta nowość nie wystarcza, gdyż białe są świetnie rozwinięte.) 9. g3 H×d4, 10. Ge3 Hg4, 11. Hg2 Sf6, 12. Ge2 Hg6, 13. 0—0—0 Sc6, 14. Sb5 Hf7, 15. Gc5! a6, 16. Gf3! Sd8, 17. Hd2 Sd5, 18. G×d5 a×b5, 19. Whe1 Gd7, 20. g4 Sc6, 21. g×f5 H×f5, 22. G×e6 G×e6, 23. Hd7† i mat.

(Polska — Austria 4:4)

493. — Obrona Alechina.

† *Wojciechowski — Baikovicius*
(Polska) (Litwa)

1. e4 Sf6, 2. e5 Sd5, 3. Sc3. (Bardzo ostre posunięcie! aczkolwiek teoretycy innego są o tym zdania.) 3... S×c3, 4. d×c3 d6, 5. Gc4! Sc6, 6. Sf3 Gf5, 7. He2 e6, 8. Gf4 S×e5? (Po tym pos. otrzymują białe silny atak; musiało nastąpić d5!) 9. S×e5 d×e5, 10. G×e5 c6, 11. Wd1 Hg5,

12. f4! He7, 13. 0—0 Wd8? 14. W×d8† H×d8, 15. g4 Gc5†, 16. Kh1 f6, 17. Gd4 G×d4, 18. c×d4 b5, 19. Gb3 Gg6, 20. H×e6† Kf8, 21. H×c6 H×d4, 22. We1! Mat jest nieunikniony. Czarne poddały się.

(Polska — Litwa 7:1.)

Lwów. Dnia 5. II. rozpoczął się turniej eliminacyjny o indywidualne mistrzostwo m. Lwowa. Do turnieju zgłosiło się 22 zawodników. Obsada bardzo silna, walki zacięte. Po 5 rundzie prowadzi Sulik F. 6 p. następnie Szewczyk 5 p., Pinkelson 4 p. Przypuszczalnie turniej potrwa do 14. III., a po przerwie tygodniowej nastąpi finał, czyli turniej główny do którego wchodzi 10 najlepszych z turnieju eliminacyjnego, oraz kilku wybitnych szachistów Lwowa. Dnia 23. I. 1938 r. zakończył się turniej o drużynowe mistrzostwo Lwowa na rok 1937. Mistrzostwo poraz 5-ty i puchar wędrowny na własność zdobyła drużyna ZZK. „Hełm I." punktów 100. Drugie miejsce i dyplom zdobyła drużyna TSL. Lewandówka 77 pkt., a trzecie miejsce i dyplom ŻKS. „Rekord" 71.5 p. Dalsze miejsca zajęły drużyny: ZZK. „Hełm II.", Tow. Żyd. Stud. Fil. UJK. ŻKS. „Gwiazda", L.K.Sz., PTT. „Skoczek", Sokół II., K. S. „Jedenastka". Zarząd Lw. Zw. Szach. chcąc kontynuować dalej rozgrywki zakupił nowy srebrny puchar. Pierwsze mecze o mistrzostwo drużynowe na rok 1938, odbyły się 13. II. 1938 r., z udziałem 9 drużyn. Ze znanych nie bierze udziału L. K. Sz. i „Gwiazda", natomiast grają dwie drużyny nowe K. S. „Jedenastka" z Zimnej Wody i Ognisko Kult. Ośw. ze Snopkowa. Drużyny rozporządzają wyrównanym składem i mogą sprawić niejedną niespodziankę. Faworytem turnieju w dalszym ciągu jest „Hełm I."

Wesołe zdarzenie z turnieju w San Paulo. Na spotkanie urugwajskiego mistrza szachowego Juliusza Cesara Balparda przybyli do San Paulo przedstawiciele Paragwaju Don Augusto Aponte i Gilberto Camara. Mało kto zna osobliwy fenomen chwilowej głuchoty, która często występuje, gdy się nagle zmienia wydatnie wysokość poziomu. Aponte został właśnie podczas jazdy na pasmo górskie „Sierra" owładnięty taką głuchotą. Camara też odczuł tę przypadłość słuchową, lecz jako doświadczony stary wyjadacz niczego po sobie nie dał poznać. Inaczej reagował paragwajski patriarcha szachowy, Aponte. Ciągle wtykał małe palce do uszu, jakby dla ich otwarcia. Gdy obecni zauważyli to i współczująco na niego patrząc spytali: „Co się stało Don Aponte?" — mały stary pan odpowiedział wystraszony: „Carramba, czuję w uszach prawdziwą rewolucję psychiczną". „Polska Zbrojna".

Złożono i wydrukowano w „Drukarni Kupieckiej" Lwów, Pasaż Hausmana 5.